

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

Endvidere er ikrafttrædelsesbestemmelsen ændret således, at loven foreslås sat i kraft fra den 1. april 1976 — ligeledes efter forhandling med kulturudvalget. I konsekvens heraf er den næste revision af loven udskudt et år, nemlig til folketingsåret 1979-80, jfr. forslaget § 20, stk. 2.

Med hensyn til skolebibliotekernes forhold henvises til mine tidligere bemærkninger herom samt til det af undervisningsministeren i indværende samling fremsatte forslag til ændring af lov om folkeskolen, ligesom der henvises til det af undervisningsministeren fremsatte lovforslag om amtscentraler for undervisningsmidler.

Med henblik på sagens fortsatte — og, som jeg håber, afsluttende — behandling vil jeg gerne ved lovforslagets genfremsættelse fremhæve, at det af kulturudvalget beretning af 13. juni 1974 fremgår, at der mellem et flertal repræsenterende 7 partier i udvalget og mig var enighed om, at nærværende lovforslag skulle fremsættes til fortsat behandling tidligst muligt i folketingsåret 1974-75, at forslaget — eventuelt med enkelte ændringer — gennemføres således, at folkebiblioteksområdet overgår til bloktilskud efter objektive kriterier med virkning fra 1. april 1976. Indtil 31. marts 1976 kunne de af loven omfattede biblioteker påregne af få refusion efter de i folkebiblioteksloven af 1964, som ændret ved lov af 1969, 1970, 1971 og 1972, gældende regler, således at kommunerne kendte de økonomiske vilkår for dette områdes vedkommende i tiden indtil den nye lovs ikrafttræden.

I forbindelse hermed skal det dog nævnes, at de i sommer i folketingets økonomisk-politiske udvalg førte forhandlinger om mulighederne af at gennemføre en række besparelser på statsbudgettet bl.a. er resulteret i det for nylig fremsatte lovforslag nr. 60 om ændring af den gældende folkebibliotekslov. Med dette lovforslag tilsigtes alene en nedbringelse af statens tilskud til folkebibliotekerne i finansåret 1975-76, og det

må ses i sammenhæng med de øvrige i sommerens løb førte drøftelser om mulighederne for at indvinde besparelser på dette område, herunder om de offentlige udgifter til folkebibliotekerne burde nedbringes ved indførelse af en afgift for hjemlån af gramfonplader og bånd og eventuelt tillige på hjemlån af bøger.

Spørgsmålet om en lånerafgift på bøger er efter de førte drøftelser taget af bordet. Besparelsen i statens udgifter på dette område er herefter foreslået tilvejebragt ved det ovennævnte lovforslag, hvori der foreslås en begrænsning af statens refusion til kommunerne i finansåret 1975-76.

Spørgsmålet om en eventuel afgift på hjemlån af audiovisuelt materiale og apparatur, særlig gramfonplader og lydbånd, er ikke på samme måde afklaret, men jeg vil gerne understrege, at lovforslaget, der jo er fremsat uændret, *ikke* indeholder hjemmel for en sådan afgift, jfr. formuleringen af formålsparagraffen (§ 1), hvor ordet „vederlagsfrit“ er opretholdt. På dette område — de audiovisuelle materialer — er der i mange biblioteker udviklet nye og udgiftkrævende arbejdsfelter. Hjemlån af disse materialer har fundet sted mange steder, og jeg synes, at der er en del, som kunne tale for indførelse af en afgift til nedbringelse af udgifterne ved sådanne udlån. Men det er imidlertid min opfattelse, at man i kommunerne i første række har følt, at det burde være en frivillig sag for kommunen, om den vil tillade hjemlån af plader og bånd, herunder om den måtte ønske at begrænse hjemlånet til institutioner, kurser, skoler osv.

Etablering af audiovisuelle samlinger af et nærmere præciseret omfang har aldrig været obligatorisk for kommunerne og ej heller hjemlån fra disse, hvor de fandtes. Det er min opfattelse, at adgangen til vederlagsfrit at kunne høre plader og bånd på folkebiblioteker bør opretholdes, men jeg finder på den anden side, at det bør være overladt til kommunerne selv at bestemme omfanget af disse samlinger, og om disse